

(06.03.2014 gün ve 02 sayılı Senato Kararı)

ATILIM ÜNİVERSİTESİ DİJİTAL DERS MATERYALİ HAZIRLAMA YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Hedef, Amaç

Hedef:

Madde-1

Üniversitemizde okutulan dersler için modern araçlarla zenginleştirilmiş ders materyallerinin çevrimiçi olarak öğrencilerin erişimine sunulması, üniversitemizde eğitim kalitesinin artmasına önemli bir katkıda bulunacaktır.

Benzer şekilde, akademisyenlerin akademik kitap yazmaya ya da anlattıkları dersi daha geniş öğrenci kitlesiyle paylaşmaya teşvik edilmesi ve akademik ders materyallerinin çeşitliliğinin ve niteliğinin artırılması da önem arz etmektedir.

Bu yönerge ile öğrencilere fırsat eşitliği sağlanarak kolayca ulaşabilecekleri Türkçe veya İngilizce akademik kaynaklar üretilmesi amaçlanmaktadır. Program sonunda ortaya çıkacak olan ders malzemeleri çevrimiçi olarak ilgili öğrencilerin erişimine açılacak, program ücretlerine dahil olup ücretsiz olarak kullanılabilir.

Bu yönerge kapsamında ortaya konan eserlerden sadece yükseköğretim seviyesindeki öğrencilerin yanı sıra öğretim elemanlarının da yararlanması hedeflenmektedir.

Amaç

Madde-2 (1) Bu yönergenin amaçları şunlardır:

- a) Öğrencilerin, derslerini dünya ile rekabet edebilecek şekilde öğrenmesine katkıda bulunmak,
- b) Üniversitede okutulan derslere yönelik Türkçe ve İngilizce kaynakları arttırmak amacıyla ders materyali havuzu oluşturmak,
- c) Öğrencilere fırsat eşitliği sağlayarak kolayca ulaşabilecekleri kaynaklar üretmek,
- d) Akademisyenleri eser yazma konusunda teşvik etmek,
- e) Akademik kitapların çeşitlilik ve niteliğini artırmak,
- f) Akademik kitapların daha zengin içeriğe (özgün çizim, animasyon, simülasyon, video, etkileşimli uygulama vb.) sahip olmasını sağlamaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Eser Özellikleri, Eser Sahibinin Yükümlülükleri

Eser özellikleri

Madde-3

(1) Akademik E-Kitap kapsamında hazırlanan eser aşağıda yer alan özelliklere sahip olmalıdır;

- a) Eserin hazırlandığı günün koşullarında görevli birim tarafından kararlaştırılacak tabletler, akıllı telefonlar, her türlü işletim sistemine sahip masaüstü ve dizüstü bilgisayarlar, kindle'lara, Z-reader'lara, Epub3 destekli cihazlara uyumlu,
- b) Nitelikli ve güncel konu anlatımlı olmalı

- c) Nitelikli görsellerle (etkileşimli simülasyon, video, animasyon gibi) zenginleştirilmiş olmalı (çizim, fotoğraf vb.)
  - d) Konu sonu araştırma, anlama ve tekrar soruları barındırmalı
  - e) Soru çözüm setleri içermeli
  - f) Günlük hayatla bağlantılı örnekleri olmalı
  - g) Her bir konunun sunum slaytlarını içermeli
  - h) Kullanılan kaynakların açıkça belirtildiği kaynakça eklenmeli,
  - i) İçindekiler, şekiller listesi, tablolar listesi ve kısaltmalar başlıklarında sayfalar eklenmeli,
  - j) Her bölüm için verilmesi istenen bilginin özetini ve hedefi içermeli,
  - k) Anlatılan konuyla ilgili telif hakkı içermeyecek ücretsiz doküman, belge, internet sitesi ve videolara linkler içermeli
  - l) E-Kitap'ın kullanımına yönelik eğitici/öğrenci kılavuzları hazırlanmalı,
- (2) Akademik ders videosu (video-ders) kapsamında hazırlanan eser aşağıda yer alan özelliklere sahip olmalıdır;
- a) Her biri 40-50 dakikadan oluşan ana ders videoları
  - b) 14 haftalık ders müfredatının ana başlıkları
  - c) Ana başlıklara ait alt başlıklar ve bu başlıklara ait videolar
  - d) Videoların desteklendiği animasyonlar (2D, 3D vb.)
  - e) Dersin amaç ve hedeflerini anlatan giriş videosu

Eser sahibinin yükümlülükleri

Madde-4 (1) Eser Sahibi,

- a) Eser'in mevzuatın emredici hükümlerine uygun olduğunu, mevzuata ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na, hiçbir surette aykırı olmadığını, (Eser içeriği hazırlanırken herhangi bir meslektaşla iş birliği yapılması durumunda, bu kişiler için de telif hakkı doğacaktır. Bu nedenle böyle bir durumda bu kişilerin adlarının eser sahipleri listesine eklenmesi gerekmektedir.)
- b) Diğer kişilerin haklarına herhangi bir tecavüz oluşturmadığını,
- c) Atılım Üniversitesi'ne Eser'le ilgili bir uyarı, idari bir ceza ve/veya herhangi bir müeyyide uygulanması ve/veya uygulanacağını bildirilmesi durumunda, Atılım Üniversitesi'nin yanında müdahale ederek sorumluluğu üstlenmeyi,
- d) Eser'in, Atılım Üniversitesi'nin manevi kişiliğine zarar verici nitelikte olmadığını,
- e) Sözleşme'nin imza tarihinde bilgisi dışında olan, ancak Eser Üzerindeki Hakların kullanımı sonucunda Atılım Üniversitesi'nin maddi kayıplara uğramasına sebebiyet verebilecek hususları öğrendiği tarihten itibaren, derhal Atılım Üniversitesi'ne haber vermeyi,
- f) Eser'in ve bu Eser'e ait kopya ve kayıtların hiçbir rehin hakkına, hacze ve benzeri hukuki ve fiili takyidata konu teşkil etmediğini,
- g) Eser üzerinde münhasıran sahip olduğu ilgili mevzuatın kendisine bahsettiği tüm hakları ve hususiyetle 5846 sayılı Kanunda sayılan Mali Haklardan,
  - i. İşleme (5846 sayılı Kanunun 6. maddesinde sayılan her türlü işleme)
  - ii. Çoğaltma
  - iii. Temsil
  - iv. Basım
  - v. Yayım
  - vi. Dağıtım
  - vii. Her türlü umuma ücretsiz iletim/erişim (sınırlı sayıda olmamak kaydıyla elektronik yolla yayım, manyetik depolama vb.)haklarını Atılım Üniversitesi'ne 5846 sayılı Kanunun 48. maddesinin 1. fıkrası hükmü uyarınca devrettiğini,

- h) Atılım Üniversitesi tarafından Eser üzerinde, mahiyetinde bir değişikliğe sebep olmadan ve Eser Sahibinin şeref ve itibarına zarar vermeden gerekli değişikliklerin yapılabilceğini veya yaptırılabilceğini,
- i) Atılım Üniversitesi'nin yazılı izni olmadan Eser ile ilgili olarak projeye ait Sözleşmenin imza tarihinden sonra 3. kişilerle hiçbir taahhüt ve tasarruf işleminde bulunmayacağını ve Eser'i bizzat kullanmayacağını,
- j) Atılım Üniversitesi tarafından yapılan veya yaptırılan işlemler sonucunda ortaya çıkacak işlenmiş eserler üzerinde herhangi bir hak talebi olmayacağını, Eser üzerinde yapacağı geliştirmeler ve işlemler üzerindeki haklarla ilgili olarak Atılım Üniversitesi'ne ön alım hakkı tesis ettiğini ve böyle bir işlemin vücuda getirilmesi halinde Atılım Üniversitesi'ni ön alım hakkını kullanmak isteyip istemediği konusunda bilgilendirmeyi,
- k) Üniversite yayın komisyonunca istenildiği takdirde, ek telif ücreti karşılığında güncelleme işlerini yapmayı,
- l) Üniversite yayın komisyonunca aksine karar verilmedikçe, basım halinde eserin gerekli görülen imla ve redaksiyon hatalarını düzeltme işlerini yapmayı,
- m) Yapılacak sözleşme ile Atılım Üniversitesi'ne devrettiği hakları, Atılım Üniversitesi'nin Sözleşme ve yasalar çerçevesinde en geniş biçimde, kısıntısız olarak kullanma hak ve yetkisine sahip olduğunu, Atılım Üniversitesi'nin Sözleşme ile kendisine devredilecek hakları, uygun göreceği herhangi bir şekil ve zamanda bir başka gerçek ve/veya tüzel kişiye devredebileceğini, kiralayabileceğini tam ve/veya basit ruhsat verebileceğini, açık ders malzemesi olarak kullanabileceğini ve söz konusu Eser'i dilediği gerçek ve/veya tüzel kişiye hazırlatma ve ürettirme konusunda münhasıran yetkili olduğunu, beyan, kabul ve taahhüt eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Eser (E-Kitap) Yazım Kuralları,
Eser (E-Kitap) İtibari Sayfa Sayısı Hesabı,
Eser (Video Ders) Uygulama Kuralları

Eser (E-Kitap) yazım kuralları

Madde-5

- (1) E-Kitapta yazım sırası aşağıdaki şekilde olmalıdır;
  - a) Başlangıç Kısmı: Dış kapak, Özet, Teşekkür, İçindekiler, Şekiller Listesi, Tablolar Listesi, Kısaltmalar.
  - b) Metin Kısmı: Giriş, Diğer bölümler (konu anlatımı, konu sonu soruları, soru çözüm setleri, linkler ve zenginleştirilmiş içerikler), Sonuç, Kaynakça, Ekler (varsa).
- (2) E-kitap, eserin bilgisayar ortamına aktarılmasıyla görevli birim ile görüşülüp mutabık kalınan bilgisayar programı (OpenOffice, Microsoft Word, Adobe Pdf Creator, LaTeX, EPUB3 vb. gibi) kullanılarak hazırlanmalıdır.
- (3) E-kitap, Times New Roman 12 punto yazı karakteri kullanılarak yazılmalıdır.
- (4) Ana başlıklar, bölüm başlıkları ve alt başlıklar Times New Roman Bold-(koyu) 12 punto yazı karakteri kullanılarak yazılmalıdır.
- (5) Yazımda, "Başlangıç Kısmı" üst taraftan 5 cm diğer yanlardan 2,5 cm olacak şekilde; "Metin Kısmı" ise üstten 3 cm diğer yanlardan 2,5 cm olacak şekilde boşluk bırakılmalıdır.
- (6) E-Kitap'ın metin kısımları 1,5 punto aralıkla yazılmalıdır. Metin içindeki Şekil ve Tabloların açıklamaları ve dipnotlar 1 punto aralıkla yazılmalıdır. Şekil ve Tablo açıklamaları

Times New Roman karakteri ile 10 punto yazı karakteri kullanılarak yazılmalıdır.

(7) Sayfalar şu şekilde numaralandırılır:

- a) Dış kapak dışında projenin tüm sayfaları numaralanır.
- b) Başlangıç kısmı (önsözden girişe kadar olan kısım) Roma rakamları ile (I,II,...) numaralandırılır.
- c) Metin kısmı (Giriş ile başlayan kısım) 1,2,3..., şeklinde numaralandırılır.
- d) Sayfa numaraları, her sayfanın altında ve ortasında verilir.
- e) Her şeklin numarası ve açıklaması şeklin altına, her tablonun numarası ve açıklaması tablonun üstüne yazılır.

(E-Kitap) İtibari Sayfa Sayısı Hesabı

Madde-6

(1) Dış Kapak, Özet, Teşekkürler sayfaları itibari sayfa sayısı hesabına katılmaz.

(2) Madde 5.4, 5.5 ve 5.6'ya göre metinle yarıdan az dolu sayfalar itibari sayfa sayısı hesabına katılmaz.

(3) İtibari sayfa sayısı Madde 6.1 ve 6.2'de belirtilenler dışında metinle tam dolu sayfaların toplamına eşittir.

(4) Eser (E-Kitap) telif bedeli 240 sayfadan az olan eserlerde itibari sayfa sayısına göre, fazla olan eserlerde sadece 240 sayfaya göre hesaplanır.

Eser (Video Ders) Uygulama Kuralları

Madde-7

(1) Eser (Video Ders) 14 haftalık ders programına göre hazırlanmalıdır.

(2) Toplam video ders süresi planlanan dersin müfredattaki saatine göre düzenlenir. Örneğin, haftada 3 saat olan bir dersin video süresi 42 ders saati olmalıdır.

(3) Eser Sahibi video dersin tüm haklarını Atılım Üniversitesi'ne devrettiğini karşılıklı imzalanan telif sözleşmesi ile devreder.

(4) Video dersin Atılım Üniversitesi dışındaki başka kurum ya da kuruluşa satışı ya da kiralanması hakkı Atılım Üniversitesi'ne aittir. Bu durumda Atılım Üniversitesi tarafından Eser Sahibine satış ya da kiralama bedeli üzerinden Mütevelli Heyet Başkanlığı'nın belirlediği oranda ve ödeme planında hak payı ödenir.

(5) Video ders eserinin bilim ve dil bakımından sorumluluğu eser sahibine aittir.

(6) Çeviri video ders eserleri için yapım hakkına sahip kişi veya kurumdan yazılı yayın izni alması şarttır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Haklar

Mali haklar

Madde-8

(1) Eser (E-Kitap) ve Eser (Video Ders) telif bedeli ödemeleri Atılım Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanlığı'nın belirleyeceği hesaba ve ödeme planına göre yapılır.

(2) Eser sahibi birden fazla ise telif ücreti aralarında paylaşılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hüküm Bulunmayan Durumlar, Yürürlük, Yürütme

Hüküm bulunmayan durumlar

MADDE-9 (1) Bu yönergede hüküm bulunmayan durumlarda Mütevelli Heyet ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE-10 (1) Bu yönerge Senatonun kabulünden sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE-11 (1) Bu yönerge hükümlerini Atılım Üniversitesi Rektörü yürütür.